

Наше Лемко

Ч. 16 (64).

РІК III.

Львів, 15-го серпня 1936.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Зіморівича 3. Тел. 257-87.
НАШЕ ЛЕМКО, LWÓW, ZIMOROWICZA 3

ЦІНА ЧИСЛА 13 ГР.

Ододення після уложки.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1.80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Слава не постане:
Не постане, а розмаже.

Що діалося в сніті,
Чем правда, чем кривда
І чі ми діти...



Мішаний Хор при Читальні „Просвіта“ в Глушці, повіт Саск, заснований в 1935 р.

Сидять: Впр. о. Степан Голонд і дружина і дитячкова — зорав п. Володимир Маслак, директвр хору.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ.

Дня 5. липня ц. р. посвячено у голый камінь під будову нової школи в Уложці над Сявом. Похід зложених з 300 громадян у супроводі трьох сусідніх Отців Парохій праз з професією виїшов з місцевої Церкви на площу, де буде стояти нова школа, й тут відбулося посвячення. Школу будув само село своїм коштом; будівельні матеріали, як камень, дерево, свої, а сама будова буде коштувати околи 12 тисяч. Люди в Уложці дуже вдолжені, що будуть мати нову школу, одначе в селі негодування, що багато місцевих порядних і розумних майстрів

шукав праці поза своїм селом і там мусять заробити на кусок хліба доволу за 50 гр. денно, — а до будови школи в своїм селі застроковано мужих майстрів — не по воли населення. Вважаємо, що не жайсь побічні люди мають ршати, хто буде працювати при будові школи, лише всі місцеві громадяни повинні зійтись та врадяти, що за громадські — цебто гроші зложени або призначені самим місцевим населенням на будову школи, повинні в першу чергу дістати працю свої робітники й майстри. Так подітись з цією світлі. І так повинно статись в Уложці!

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ТИХ, ШО ВЕРТАЮТЬ З ФРАНЦІЇ

В позывній липня ц. р. вернув Максим Станчик з Франції, де перебував продоуж 3 літ из заробітках, до рідного села Бонаривка, біля Стрижева. Він оповідав та зарозом перестерігав всіх, що будуть вертати з Франції, що по переїзді керозу мінга сторожа забрала йому дорогу матерію, що він купил собі на одніи у Франції (1 м. 100 фр.), згадюю ця сторожа наложила так велику мито за переїзд цієї матерії, що він радше відійї своєю матерію, бо не міг заплатити назначеного мита.

Тому, хто вертає до краю, хай передітась наперед у відповідній уряд, які речі підлягають мінгій оплаті, щоб не повосити непотрібних видатків або втрати.

МОЛІТЕСЯ ДІТИ.

Молітєся діти за Україну, Прощіть для Неї світла добре. Невольте Україну більшовицької ярба. Краути холода, тосиль, все те, що Положили наскє, сини мовали. Іняти. Молітєся, зароз загиніть ладити. Молітєся мінгї гєш, за ті хмари До Творця на нежине шліть. Молітєся діти: кажи оторне сумни, Недай шєкє, мнєтєся снє. Молітєся зароз — не жай скєрб; І в днєх проб щєй скєрб найдеи у дшї — Колись сєм спєдєж мєтєш дєтєчих Знов верє мєш, дєстє салу тобї.

Олександр Левко
з Бонаривки.

Віпріняйте передплату та при силіайте належність за книжкою!

Лемківщина кличе!

Перед нами безліч неволомалюбних наших справ. Одною із них є наша Лемківщина. Усім нам гаразд відомі всі ті змагання певних чинників, що переводять на наших західних окраїнах різні шкідливі експерименти у виді православної чи такої мисловитості. Від рządu аде посилення заліз шкідливої фінанс на те з грунто добре й використано малосвідоме населення, що живе в отаких повітах, як Льсько, Свіж, Коросно, Горлиці та Новий Санч.

Всі давніші й новіші заходи ріжкового регіоналізму не привели бажаного й сподіваного хіста ні Трохановським, ані їх михановладцями. Це добре бачуть сьогодні генерали без вілськи в Римавові, де ніхтошє створили бережливий „адаці“, ні в Кривинці, де з такою ревністю виготовляють „букарки“ для „братов лемков“ і це бачуть ще й далі — там, де сходяться, чи пак, зидкідні виходять щораз то нові плани для вищення „культури на земі лемковській“. Показалося, як пак досвід виявив, що не під силу збити душі народа, хочай як долго тривав наступ чужих чинників.

Автор цих рядків мав повну, безсторонню змогу прослатити на місцях, що межа залізну стоїть на місці. Що більше, з всі діли на те, що саме як тепер спільними дуслами можна б ту межу відсувнути теген аж за Дукало й Горлиці й відобути такі на місці тривку силу для

оборони наших прадавідських земель перед розедлужучими силами. Бо чик не гідний уваги такий факт у **королівському повіті**, як це, що старша лемкони, запіната чужинцем (німцем) в привязності американця, українця й поляка, хто вона: „полька, руска, лемкина, чи українка“ — без вагання відповіла: „Ніт — я не полька, не руска, а не лемкина, а українка“.

Або недалекого резиденції о. Подльського, 67-літній старик із якоюсь притаєною тугою, питає автора цих стрічок: „Скажіть мені, ви з Львова: Чи хутко буде Україна? Бо ми — старі руськи, але я маю 6-ро дітей і вони всі вже українці. Вони нам читають з українських часописів, що ми такі українці, а не руськи, цебно не „адаці““. Це нерозсереджені міркування безграмотного ситого лемка, а слькми в його словах сила й віри в непоглядність і вірність національної душі. А хібаж не треба з великою радістю поинтати такий гарний почин селян у Королівському Воротиску, як основання Дитячого Сада без спонукі якого будь інтелігента, бож у селі немає ні одного.

Там нік не хочемо сказати, що загарад минала.

Лемківщина кличе до нас братів наших прадавних. Не сіємо отже бути глухі на голос Лемківщини.

(„Наш Прапор“ з 1. VII. н. р. В. К.)

В путях визискувачів.

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ЛІСОВИХ РОБІТНИКІВ.

Мешканці Підкарпаття Лемки Гуцули й Бойки, майже виключно малоземельні й безземельні селяни, живуть із праці рук і творять величезну працю лісових робітників. Коли б хвилю не стало праці а лісі — то не погордують також й іншою працею, як при будові доріг, направи мостів й ін. Однак, на жалі, між цим робітничим брарк підприємчаних людей і звідси виходить таке, що між кожною деревною фірмою й лісовим робітником українцем посередник — жид. Число таких посередників залежне від величини фірми і її обороти (воть, десять і т. д.). Жид підприємець, длачи працю кільком десяткам робітників, використовує за безліч його роботу снуу, ще й так його тримає в карбах, що годі йому відірватися від одного, а піти до другого до праці. Нераз буває так, що робітник працює по кілька тижнів

із обичною платнею (від 1.50—2.30 зл.), що П одяк не може відібрати готівкою тільки в продуктах, або яких інших товарах, як взуття чи убрання в інших жидів на картки. Жид підприємець знає, що часами гріш організаний від якого міг би впасти у нежидівські руки, тому за всяку ціну старается не винустити готівки зі своїх рук. Знаю багато таких випадків, в деяких сам був свідком.

Для прикладу наведу один факт. В одного такого підприємця працювало кілька молодих українських робітників по кілька тижнів і належалося їм гроха грошей. Жид, який мав їм виплатити їхню належність, не хотів виплачувати готівкою тільки в продуктах вібранних у його власним склепі. Коли я внішався в цю справу й загрознав йому, що на випадок не виплатення належності, скринджені внесуть позов до суду — він виплатив їм половину, а другу половину зобов'язався виплатити в найближчій часі.

В цей спосіб жиди опанували всі центри, міста й містечка на Підкарпатті й збагатіли працю українських робітників і селян. А селство замінюєся в той спосіб у певного рода кривляк, що тягнуть непосильне ярмо. Тягнуть, бо не хотять умерти голодовою смертю. Такий ярмом є життя серед так трудних обставин, серед яких жиди населени на Підкарпатті.

Такий став створює податливу почву для поширювання агітації різної масти соціалістам і комуністам.

Український націоналізм мусить за всяку ціну допомогти українському робітникові й визискувачу відному українському селянину організуватися в українській національній спілноті, щоб могли боронитись перед вивиском різних лихварських вивок. За приклад, як це зробили, може нам послужити сучасна Італія й Німеччина, де праця робітника є у величч пошанівку, а назва „робітник“ це почесна назва.

П. Розваловський.

ПЕРЕКОНАНІСЯ.

До війни було багато капіталів у Лемківщині, але коли деякі з них вбули на землях бувшої російської Імперії й побачили, що там живуть також Українці та як з ними поводилися „адастиміци“, то до повороту й різну сзелю зміру своїх сил стали працювати й інших едастиміцють до праці на різній ніг. Одначе не всіх ще таке справило, бо як відісталися до рідного села та вибрали їх на жесь становіще в громадській господарській установі, то вони на рахунок громадських грошей почали спроваджувати „Русский Голос“ та різкі капіталські зела, а для звинищення о’чч „Новий Час“. Так було в Бонарці. Та поминилися, як думали, що народ не заприштиті їхнього повороту до старого й народ таких хитрувних прогнав. Слава Бонарчанам! Та бажати бж, щоби в громадині й інших громадах жиди так придивляються й з облудами так сямо поштувати.

„ЦЕНТРОСОЮЗ“ Львів, ул. Зіморочича ч. 20 12.

Видруче жидя власного жиро до праці й життя з заплах, жидо толоставо (грозний фортун) жидо До голени: Занемається ексатор: вель, бетоні, фаволі зарплатно. Має на складі: втучні погноі, навієж, господарські запали і приладі — **Всі українські Кооперативи на Лемківщині робить зводження Італія з „Центросоюзом“ Львів, Зіморочича ч. 20 12.**

Перлини українського письменства.

(Продовження).

По дорозі стрідає Ігор свого брата Буйтура-Весолода. Славна й хоробра дружина в цього князя.

„Все під трубами сповите —
Під шоломами пешене
Я годюване коньць копа.
Всі дороги перебула;
Навружені у них лука,
Отворені у них тузи,
Складуть сірми вояками
В чистім полі без обая,
Щоб собі добуті чести
А князіві своему слава.“

(Переспів В. Шурата).

До першого бою прийшло в п'ят вночі рано. Ця перша зустріч при несла українським військам перемогу.

„Потоптали всіх поганців,
стрідами пішли по полю,
красних бранок, Половчанок
занимаючи в неволю.
Боали золото, паволоки,
зорочі оксаміти.
Починали, кожухами
печени мости мостити.“ —

(Переспів В. Шурата).

Та полонців, рообіганих при першому зударі, змобілізували всі свої сили й другого дня вранці заступили їм шлях українським військам. Повелило до знайомого кривавого бою на березі ріки Каяли.

„Сперед світа до вечора,
А з вечора до досвіта
Летять стріли каленні,
Брязкають шаблі о шоломи,
Тричати списи гартовані

В степу в немасному полі,
Серед землі половецької“ —
Земля чорна, копитани,
Попрана, поргата;
Кістками земля засвіна
А кровю полита...

І билась десь,
І другий билась,
Та коло полудня на третій
Повисли Ігореві стязі.

Оттак на березі Каяли
Брати різнили, бо нестало
Кривинна! Допирували
Хорообрі Русичі той пир —
Святі уполю
І самі простяглася
За землю українську“.

(Переспів Т. Шевченка).

Українські війська згинули разом на полі слави. Недобитки полонили в половецький полон, між ними князь Ігор. В неволі перебув він більш року. Потім удалось йому втекти при допомозі коношого Окура.

Сумна вістка про погром українських військ понеслася по всій Україні. Збілася копиский Святослав відмістити кров і разив українських дружинників, закликав князя у похід. Але голос його пролунав без підгуку.

Невдача Ігора отворила положення дорозу на Україну. Кинувшись воли на неї з двома загонцями, один під прозивом Кончака вівшов на Переяславщину, другий під Гаю залив Посеме, Поросся й Черновецьку оборонили князі, виїхавши Полонцем на зустріч. Д. Б.

ри, що ними щедро підпомагали емігранти — земля своїх рідних у „старому краї“, повилася значно краще, коли Лемківщині захопили буди в свої руки русофіли.

Грунт під русофілість підготовила на Лемківщині мадлярська революція та похід російських військ на поміч австрійського царя в 1849 р., щоб опри революцію здавати їм, Мадлярські „революційні війська“ найкращоті чимало Лемкам по цей і той бік Карпат. Габружині та змушання не вгадали, аж війська „русского“ царя зданим революцією та дали змогу Лемкам відітхнути.

Згадак про це та оповідання про могутність „русского“ царя, та його армії лишлася потім довгі роки в пам'яті лемка.

Далі прийшли роки абсолютного царя в Австрії, що попустили більшість нашої інтелігенції в обидві русофілійські ідеї, а знову слава заміцнило, що інтелігенція під ті часи на Лемківщині — це духовенство та вчительство.

Скалося ще й так, що перелостанній перемський єпископ, що йому піддавала Лемківщина, як і його попередника, схилився скоопит до партії „староруської“. У пок. єпископа Чеховича, що став перемським єпископом поповдинні, було чимало рідних та сучоків теж „староруської“ партії. Багато з них опинилося на парохіях у Лемківщині.

Опинившись там, почала воли в тому напрямі освідомовувати населення, вивиснювати та ширити серед нього ідею „єдиної медлівної“.

Кожний, хто знає перелостанній часи, пригадає собі, який великий вплив мало на наш народ духовенство.

Франц Ковковський.

Культурний рух на Лемківщині.

Були ще й інші причини. Одна з них — наша нехтіть до науки, не вчячної праці. До війни було в нас багато кандидатів на „героїв“ чи „ларданіх оборонців“, якщо цих почетей можна було добитися легким способом. Ясна річ, що праця в Східній Галичині була на сто відсотків лова, ані ж праця на Лемківщині. Тут треба було здобувати терен, приобати довіря населення, там у Східній Галичині, було населення сьхтак підготоване. А ще треба мати на увазі те, що населення Лемківщини ще й тепер ставлять недовірливо до всіх „чужих“, а „чужим“ укладає воно кожного, кого ближче не знає, хто не з „лого с'ла“. Це недовірливо ще й тепер приносить значно всяку працю по селак, а що гірше, вона — при ви-

нішних обставинах — може й... оправдана. Лемко переконався через на власній сьхтурі, що гоці бути отвертним, тому з одняковим недовір'ям дивиться на приятелів чи во рога.

Тому, що праця на Лемківщині була важка, кожний старався емігрувати чи жецати країну, де треба було добре напрацюватися й — найкращіше — не почувти за це навіть доброго слова, коли за таку саму працю в Східній Галичині можна було надітися поветей, стати як не „славним“, то бодай „відомим“ громадянином. А ще напад на Лемківщині куди біданій, ані ж у Східній Галичині. Тут треба було за марний гріш напрацюватися, там той гріш шав легко.

Еміграція та американизмі домі-

ДО БРАТИВ-ЛЕМКІВ.

Прощай брате Лемку зі сну неволи,
Ліхот година на Тебе іде —
Неврати Тебе, така самі снові —
На эту дорозу недуать Тебе.

Ця ака дороза — то підла робота
Господина руських-лауєт' раба!
Не слухай їх! Неір! бо не все година
Прислудуван-невінний царі.

Це ті, що вивості реадор у народ —
Це ті, що продали віру й честь!
Це ті, що сьюті неведати в неволи!
Воли ріш королі, тини їх геть!

Г. О.

Якщо хочете, щоб „Наш Лемко“ виходив у збільшеному обсямі, самі вирішуйте передплату та приснайте нових передплатників!

Новинки.

Грім запалив нафтовий шиб. У Биткові ударив грім у нафтовий шиб фірми Поліка". Шиб згорів за кілька хвилин.

Домовини з Волині для ангаїлів. Не всім відомо, що ангаїлі приносять лише домовини (труни) з дошок, що не мають суків. Це ви користав тартак у Смілі на Волині та вигнає дошки без суків, щоб вислати їх до Англії. Там роблять з них домовини. Таким чином боляк по смерті мають ангаїлі „істній“ контакт з українськими землями.

Перший український нафтовий шиб у Микшиці. Недавно посвячено в селі Микшиці (Бойківщина), біля Лютовиська, перший український нафтовий шиб іменем великого українського „Короля Давида“, що вже почав пробне верчення.

Згорів багатий млин у першій половині липня ц. р. в селі Вижке біля Чудова.

Польсько-французьку угоду підписали в Парижі Польща й Франція. На підставі угоди обидві сторони заповняли собі бланш взаємної вільної рівнянних продуктів, знявши мита та додаткових зобов'язань й угодливості.

Збірка на пам'ятку Московіні Шанкелечеві в місті УВБСШ в Стемфорді, Конн вносила 1. квітня 753 долари. — Про історичні факти України й Московщини говорив д-р С. Демидчук 3. травня в Наполеоні Домі в Нью Йорку. З учасників 200 було багато чужинців, які захоплювалися нашою справою. — В Ємчабет, Н. Дж. зібрани українці назвали лемком, що потепали від початку 152-45 доларів, акція поможе їм жити по всім організаціям й пресою.

Недавно почалася драма О. Лугового, що й ставлять по всіх коломийських з сентузізмом. — Н. Шуль і І. Квонішчиди підбули в Злучених Державних спеціальні курси (в державних школах) поінтернатства (батьків й вітків). — 17-літній Микола Думос безробітний, хотів скончити на тваринний потяг в Говдо. Ахт, але скончив так нещасливо, що впав під колеса і загинув на місці. — Українська кооперативна в Східних бестежя цього року до будови власного будинку; в тій цілі заснований Комітет поробиби вже всі згоди. Боже помогай!

Гр. хат. громада у Брукліні (Злучених Державн.), закупила від пророклавних, які вибралася, цеску. Побільшення й реставрація потягива до оселі.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Пам'ятають за Лемківщиною.

Дня 6. квітня ц. р. відбувся в Мейсвилі, Па. відітн п. Михайла Дудри, відпоручника стаг-окраеної „Просвіти“.

Відітн відбувся в парохіальній залі, хоч був будиной день. Окремо оголошення віде не було, тільки парох Вар. о. Е. Милзичин заохотив у церкві парохіян, щоби прийшли послухати про Лемківщину. Голос цей знайшов відгомін, бо галля, що містить тільки 250 людей, була заповнена.

Відітн відітн Вар. о. Милзичин, обісновивши присутній його піль. Делегата Дудри всі принятили грізніми оплесками. Всі слухали з аз першим відітхом оповідання про те, що тепер діється на нашій Лемківщині.

Бесідник повняв присутній, кому ми злемо називавтис Українцями, а не інакше, та що це значить слово „русский“ і „русский“. Бу- також на що тему запити, на які п. Дудра на задоволення всіх відповів докладно й ясно. Лекція та була дуже интересна, бо всім дуже подобалась. Багато присутніх говорили, що таких лекцій треба нам більше й частіше.

Потім Впо. о. Милзичин заохотив усіх, щоби вибрати комітет, який далі працював би для допомоги нашим братам у старім краю.

Вибрано комітет у таким складі: Йосиф Терещенко, предісчик; Іван Онушківич, секретар; Теодор Яворський, касієр.

Вибраний комітет взявся до праці, а в неділю, 2. серпня, улажив на дохід Лемківщини піснєк, на котрий запросив всіх українців а оглядись. Цей піснєк відбувся в Нью Йорку Тамі Парк, між Мейсвилі і Маданой Плейн.

Іван Онушківич, секретар.

Кооперативне Товариство

„РИЗНИЦЯ“

в Сабборі

поручає свій багато засоблений склад всіх церковних предметів. Напрявляє стаг фелони по найдешевшій ціні. Приймає замовлення на іконостася, престолы, проповідницькі, золочення іконостасів та налякування церков по цінах найнижчих за повною гарантією.



Лемківська хата.

ХТО ПОЙДЕ „ТРОХАНІВСЬКИМ ШЛЯХОМ З ГОРЛИЧИННИ“

Криницький „Лемко-Союз“ розпочав свою гасебну роботу від де-вунацій учителя українців, а всаді за тим приймає масові переноси і де-вожих одиниць у корину Польщу.

Цей стан тріває по нинішній день. На місці виселенців приходить по-лиця. Вони тепер вчать лемка „лем-ківської“ мови, бо вислудка курсу „язика лемківського“ від самого пана Троханівського.

Нині нова каравана учителя від-ходить з Горлицьчини. Доводити у-чителька з Квятонів п. Лешотова мадаре кудись на захід.

З Личин відходить п. Богачинів, на дошка учителя лемка, також десь по чужину.

Учитель Язюкя з Лося переносить на емеритурі.

То були майже останки наших у-чителів в горлицькому повіті. Кі-нець.

Тепер вже не буде кого висла-ти на „троханівський шлях“. На Лемківщині лишились сам п. Троха-нівський (він учитель), троханів-ські курсанти, та його славіні адю-танги в Горлицьчині: Полошиневич, Вислоцький, Юрковський, Самі „русскі“. Але і їх не багато. Як пали-віти на одній руці. Пали з „Лемко-Союзом“ зробили своє українці у-чителі не буде в нашому повіті.

Але друга штука господарям Сьо-калам вже не владється. Лемко не дозволяють себе запродати. Своєї мови, релігії, та заможності при-належності до 40-мільйонного украї-нського народу не можуть „лемкі-ські“ гешетри п. Троханівського за-нести під чужу сірху.

Горлицьчю догдо спала прича-рвала москвофільським зідям. Ни-ні скрізь будитися до шпівально-го життя, вибирає розлогу україн-ська стигія, по селях ростуть кадри-свідомої української мовою.

Тому ті учительські ексцетивни-зи не захитють духа нової відро-джені Лемківщини.

ТЕАТРАЛЬНА ВИСТАВА.

— Аматорський Гурток при чинні „Пресвіта“ у Володзі, біля Мирного (Сянїччина) відсавра виставу „Дай серцю волю, заведе в неволю“. Аматори вивчили зі своїх заходів якнайкраще під умілку кермою та змаляли праші студ. Любомира Пелеха. Давно лише, що не надто багато було присутніх на селі, але це може треба повисати горичини жинянами. Велі знаємо, що Володажи дуже люблять культуру ну праші й це хай буде запорукою для могоді, щоб не зчехочувалася та дальше працювала над підвищеням освіти в своїм селі. Життя в ідейна праця вимагає деколи пожертв — про це повинні пам'ятати всі, що бажають народити кращого злотца. Чем більш невдачі попереждуть наші змаганя, — тим тришкіше буде побудоване діло. Лише слабкі або ледьні знеохочуватся. У міцного невдачі гартує духа, — з ним усім якнайбільше гарту треба!

Сіда також згадати, що свідомі молодці Володзі під проходою творителів „Раїонової Молочарні“ п. Л. Пелеха шивалячка гачні уложеною академією Ю. роковини смертя Головного Отамана Українських Військ бл. п. Сичова Пестарки.

„ХИТРИЙ МАЛОРОС“ — АБО Т. ЗВ. КАРКОВІ САДКИ.

Деякі покінчені семинаристики — розуміється — неукраїнці, щоб при подобатись (догадайтесь самі — кому), та в цей спосіб засудити собі на посаду, приваюють бідуку голозину (відоми, бо тепер передіюво!) українську дітвору до себе та бужками й кавою гуртують їх в садку. Тут учать дітей співати чуттеричні пісні, дивних зинюк, як також чужой для нашого українськогаландського обряду молелвені. Діти ходять шодня з горнятками до того „кавового“ садку, як по свичку воду. Такс діється в Лодині, Шляховській Добрі, Семушеній та в других селах.

Шож, годі дивуватись малім дітям, що вони бжуть там, де дають гоненьє „солодженій кави“ та ще біду бужку, — одначе не хочеться вірити, щоб як тепер солодка кавка не здебувала скоро батькам тої дітвори. Поживем — побачим).

Ушивайте лише знаменитий цинорій „ЛУНА“, зворотної підійки кави „ПРАЖИЇ“ і солодової кави „ЛУНА“, виробів Української Кооп. фабрики „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“ Львів XV., вул. Церковна 2.

ЗІД „РУССКОЙ СЕЛЯНСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ“.

відбувся в Сяноці в дні 21. червня ц. р. Предсіданком зіду був адвокат Мокрицькі зі Сянока. Віне, у зв'язі з діяльністю повітової (на папері!) Р. С. Оції сказав (дуже влучно!), що ціла діяльність прождж останніх п'ятих літ цієї організації не принесла жадної користі та не увічалася бажаними успіхами; організатори (які? пр. скл.) нічого не робили з виником того, що сам „господин“ Мокрицькі був раз у читальні Качковського у Вороблюку, а другий раз — сам не пам'ятає — де був. З великим жалем — каже — треба признатись, що нічого не робиться — що ми (себто Р. С. О.) с зеро — або ніякче апа та всю вину звалою на „Лемко Союз“, бо він шкодить Р. С. О. в політичній роботі. (Тронити народ не добро — це „політическа“ робота? — зам. сказ.). Сіда підчеркнути, що п. Мокрицькі настільки характерна людина, що не закриває правди в бавоину — як це інші мнять, але ширю признаєтась. Це не подобалося Переломам, що стали Боронити „Лемко Союз“ — молелен — тут вина не по стороні Лемко Союз, але брав фінансової інституції спривнею застїя в роботі. На думку дна Переломів — треба кончею заложити „Лемковский банк“ (з якого вибрати директором? зам. скл.), треба конче організувати селян в тілі інституції та змусити їх до вицїти удачі (німа що — дуже глрча думка! аж мило послухати... зам. скл.).

Дальше каже Перелом, що „Маслово“ розсїдається в твердині „русского“ народа й дуже добре розвивається на школу „русского“ народа (господинам з Сянока все ще синється Москва та її рублі! пр. скл.).

Голов зі саві:

— „Маслово“ точно й реню плавати, тому розвивається!

Врешті збірні почали сваритись над „Бескидом“ (неплодний дім у Сяноці задожений же-тїк мїловане злотник!), обвинуючи себе взаїмно. Поршували також справу „лемкого ского бунелара“, щоб на його місце „длатати старо-галицькой або кириничею писаний учебник“. (Теж не зла думка — сам раз гїдна Переломів!).

Обидовани також вжїтись більше до освітньої справі на селак, привиди та чинюс (можє з центрифугам? — залити на саві!), щоб ругачити ще останки (чого? зам. склад.), бо тут в „колшій рускій твердині“ повстають українські інституції, з ми (себто Переломів, „смичок“ й други

свати — повисення акт.), що дня нижче падемо — ратнуку — селяни можоміт створити банк (тоді ше стане на кілька літ важниі! — зам. до саві).

Окремих повисенє, не будемо до цього зіду додавати, бо кожний легко достигає собі цю піснючку.

Присутній.

ЗАБОРОНА ДИТЯЧОГО САДКУ.

Повітової Кружок „Рідної Школи“ в Сяноці шніє до старостів в Березові прохання в справі дозволу на дитячий садок в Улючу. Дошній час не було жадної відповіді, вікірші березівське старство доручило рішення такого змісту — (подасмо за „Ділом“ ч. 162):

„Starostwo Powiatowe Brańszewskie, s. Pol. 8/5120, Brańszew, dnia 8. lipca 1906 r. na rozkaz prezesa Zarządu Dr. Warsztackiego w Szańce...“

Na wniosek proszby w sprawie pozwolenia na urządzenie ogrodu dziecięcego w Uluclu odmawiam pozwolenia na urządzenie tegoż, ponieważ w Uluclu jest już urządzone i czynna robotnia letnia dla wychowanków dzieci.

Kolonja ta jest urządzona przez Towarzystwo Szkoły Ludowej i zatrudniamy do niej również dzieci ruskie, przeto nie zachodzi konieczność urządzenia ogrodu przez P. T. Towarzystwo.

Om tej decyzji przesyłuję prawko wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzię przez ten St. rozstrzygnie w ciągu dni 14. Rozkaz od dnia następnego po dyskusji nastąpić decyzji.

Za Starostą powiatowego Marliczek Wicłastar.”

Повітової Кружок „Рідної Школи“ в Сяноці шніє проти повисаючого рішення сповсачую рекурсу до Львівського Воєвідського Уряду. Як що справу вирішати, покищо невідомо.

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ЧИТАЛЬНІ.

Громадяни присілка Пилиш, що належить до села Семушева одержали дозвіл заложити читальню „Пресвіта“ ім. Маркіана Шашкевича. Та вже на перших основуючих Зборакх вивисало 30 членів, з того п'ять дивнат, до новозаснованої читальні.

Бажало гарного розвитку ново-заснованої культурній установі, а Всім Членам витривалості в праці.

Склад
Народної Торговлі
в Сяноці
поруває
членом, кооперативам
і приватним купцям

споживчі й колоняльні товари,
насіння господарських рослин
і трави.

В УСТЬО РУСЬКИМ ШЕ ОДНА НАРАДА.

Добра рада ліпша від грошей. Добре, коли на нараді слухають доброї ради.

В Устьо Руським 16. липня ц. р. була знову цікава нарада. Приїхав пан віцестароста з Горлиць на т. зв. „рокн“ послухати урядово прохань громадян. Пан віцестароста володіє українською мовою дуже добре, тому не штука було йому мати на вуся того всього, що камінем звалося Лемкою на серце, що болить його.

Нині в Лемка найбільшим місцем — школа. Тому не дивиння, що селяни з доконалих сіл категорично домагалися від урядових осіб першого стану на терені школи: учителів українців, українських книжок, української мови.

Спеціально громада Квятюво домагалася повернуті учит. Лішотюво, котру власне перенесено під Кравіш.

І добре, що тавер відбулася така нарада. Вона може принести багато користі для села, а пан староста пізнає знову настрої Лемків, їх духа, погляди. Можли чути голос народу, а голос народу — це голос Божий.

Лемко має свою вдачу: мало горить. Та коли вже заговорить, — то ніколи на вітер, ніколи без причини.

Школа була одною з найбільших потреб дяка, котру присутні поставили паву старості представити ясно й докладно.

Лемки хочуть спові, української школи, бо життя дало їм добру „школу“, неодолю нечуда їх доля тут на Лемківщині і там, в Америці.

І з тої науки має досвід, що тільки в своїй школі своя правда.

Щоб на Лемківщині до школи вже даянсь поставили більше уваги, не було би баламуцтва, не було би московської зарпачи, бо Лемки скоро переконалися би, що „русскі“ пророки, це едгандико оплачувані з „ледогінських“ посібій“ харіровані.

Тоді також панів Трохановських — Ськоляк хвикувало на Лемківщині сейчас, а не доперва по 3 ро-

ках ташевої роботи тих лемківських „расів гуків“.

Пан староста відіхав до Горлиць, а Лемки чекають на виклад помога дження їх потреб дяка і мірують хлопским розумом, чому пані Лішотюво має вчити краковяків біля „сміоної ями“, а знову дітей з Квятюво якийсь „фацецік“ зі Старого Самця „сизика лемковського“, або вгадає не вчить навіть того „лемковського“.

Добре було би, щоб і другі громади при нагоді зустріли з особами від урядів у подібній, річевій спосіб представили устья або письменно свої побажання, потріби, які їм не мало місце в Устьо Руським. Бо голос народа — це голос Бога.

П. Жебіс.

НОВІ КНИЖКИ.

Франц Кокоський; **ЗА ЗЕМЛЮ — лемківська повість з передмовою Богдана Лешко.** — Львів 1936. „Українська Бібліотека“ ч. 42, стор. 128.

Лемківська земляне — яка ти ієша від других українських земель та заралом хоч твої халбця дуже тверді — одначе як любо у твоїх сторонах жити, бо ти веш своїх дітей цей жарко молити, що вони тебе цілєю душею кохнуть і тому стережуть своїх загінників як ока в голові.

Так ми, лемки казалимо наші гори, наші ріди калятини ріли — наше відиче багатво! І про це п. Др. Ф. Кокоський, у часі своєїго побуту на Лемківщині, має змогу порокнатися та як суддя, батьківським оком бачи що безмежно любов сына лемківських гір до землі.

Та найбільніше, що він найшов відих до душі Лемка, що не так легко перед першим кращом її відчиняє.

— Е, пан — не пан... Надягну міські лахи — і зараз пан! Най лем приде, най посмотри на святу землицю, на ваші верхи, на зелені, зарад панство з него відладе. Скине панські лахи, надіне сорочку, холосій, скіріні та юк по його панствю.

— І я так реку! — мовить віте,

старий дідує, що прислухувався балаці. Я тіжак був г місті, ба і не г такім, як Фецьо, в гамерницьмі! І што? Поляз там був, гварни, што я пан. А приїхав жеє, дораз мені панство омерзало. Кед поляз вітер із грун, кед я посмотрил на ваші ніжки, на вузельські, дораз мене панство минуло.

— Правда, правденна правда! — пригукують інші. (ст. 25).

З цією повістї Кокоського про бинається шире серце людини, що возлюблю наших засяньских братів; кожний устун, кожна стрічка вказує, що п. радник Кокоський живєє з лемківською землею, бо лише уродженсь Лемківщини відчує, коли Лемко справді сміється, а коли цей сміх крїє слюзи проходить та реє наболалу душу.

У вії повістї бачимо наших братів — Українц на Лемківщині таких, як їх Бог створил, без фальшу, без обдули, але завзятухти. Най краше зображений у повістї старенький віт Семан, що своєю старостичю рид веде в селі. Побіо його моголий газда Лешко, що завєрабженєксь — не відступити батьківського поля. — бо коли його присіде стричний брат Фецьо, що з могоду в місті бував та хоче відобрати ниву. — Лешко каже: Хику спаво, а грунту не дам.

Працував г місті. Знаме ми тогу працю, знаме. Може бити, што він працював. Лем ми тога працю тїла, як наша? Працував! А чи він із коли грузлий лешка, чи чорний вуголь з ладників сиреготан му коли між зубами?..

У повістї чудові розмови лемківським говором, дуже влучно виісєно наше пинтоме лемківське „зем“. Одно, що має Лемки разветь, саме ми вживаємо при вході до хат та при працюаню християньского поздоровленія „Слава Ісусу Христу“, а віком „Слава Богу“.

Про повість п. р. Кокоського — детю скаже, що це черговий дарунок Лемківщині, одначе ми скажемо отверсто, що не дарунок — бо дарунок ми не хочемо... й так занадто багато „ріжних дарів“ нам вєславають — це належність від братів, що постановили свято відробити занедбане та від постанови нікому не відступлять.

А п. Радників Кокоському за його культуру працю в імені всіх Українців Лемків складемо шире лемківське Боже заплять і помагачь.

Юліан Тарнович.

Замовляйте й всім поручайте

„ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ ЛЕМКІВЩИНИ“

що має 284 сторінок друку, 3 карти та 125 ілюстрацій — в ціні три *4. за один примірник — для закордону 1 ам. долар або рівноартисті

й „УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНИ“

також з ілюстраціями на 68 сторінок друку — в ціні за один примірник 50 гр. — Заповнення слати до Адміністрації „Наш Лемко“, Львів, Зимо-

ровича 3. — На пошту оплату долучити 50 грошів.

